

NOM MATÈRIA: Història de l'Art
CURS ACADÈMIC: 2022/2023
ENSENYAMENT: Batxillerat
CURS: 2n BAT

DURADA: un curs acadèmic
PROFESSOR-A: José Álvarez
DEPARTAMENT: Ciències Socials

1. OBJECTIUS

- 1.- Explicar i valorar el concepte i la funció de l'art a través de diverses èpoques històriques. 2.- Utilitzar l'esquema d'un mètode d'anàlisi i interpretació de les obres d'art.
- 3.- Identificar, classificar i argumentar la pertinença d'obres d'art a un estil, escola o tendència determinada.
- 4.- Comentar diverses obres d'art, manifestant rigorositat i alhora sensibilitat i imaginació, talment que les manifesti l'adquisició d'un gust personal, la capacitat de gaudi estètic i l'expressió de sentiments propis davant les obres comentades.
- 5.- Afavorir la comprensió del món del passat a partir de l'expressió artística dels avantpassats, entenent l'art com una forma d'expressió de les cosmovisions col·lectives.
- 6.- Identificar, analitzar i diferenciar alguns dels estils principals de la història de l'art occidental, descobrint-ne les connexions explicatives amb el medi social i històric en el qual es van desenvolupar.
- 7.- Utilitzar la terminologia pròpia dels grans corrents de producció artística, de manera especial la d'aquells que directament tenen relació amb l'art contemporani.
- 8.- Analitzar autors, obres i temes d'estils particularment rellevants en la producció artística dins de l'àmbit de la història de Catalunya, amb especial accent a l'època contemporània.
- 9.- Realitzar activitats de documentació i d'integració en les quals s'analitzin, es constatin i s'interpretin informacions diverses sobre aspectes de la història de l'art.
- 10.- Valorar positivament la possessió d'un patrimoni artístic col·lectiu, argumentant la seva defensa, i coneixent algunes de les obres declarades per la UNESCO patrimoni de la humanitat.

2. UNITATS

1. L'ART

- L'art. L'art com a matèria d'estudi. L'art com a document. L'art com a patrimoni. Els museus i l'art.
- Les tipologies artístiques. Urbanisme. Arquitectura. Tipologies arquitectòniques. Característiques de l'arquitectura. Elements materials i tècnics. Elements de suport. La plàstica. L'escultura. La pintura. El gravat.

2. LES PRIMERES FORMES D'ART. L'ART PREHISTÒRIC. L'ART EGIPCI. L'ART DEL PRÒXIM ORIENT.

3. L'ART CLÀSSIC: GRÈCIA

- Referents històrics.
- Geografia i cronologia.
- Característiques generals.
- Antecedents: l'art cretomicènic. L'art cretenc o minoic. L'art micènic.
- L'urbanisme: la construcció de la democràcia.
- L'arquitectura: l'ordre i la raó. Els estils arquitectònics. L'arquitectura religiosa. L'arquitectura civil.
- L'escultura: un ideal de bellesa. El període geomètric. L'escultura monumental. El període arcaic. El període clàssic. El període hel·lenístic.
- La ceràmica: el testimoni pictòric.

- El mosaic: una nova tècnica.
 - Fitxes: Partenó. Erectèon. Atenea Niké. Teatre d'Epidaure. Altar de Zeus a Pèrgam. Kore del pèplum. Discòbol. Dorífor. Hermes amb Dionís infant. Laocoont i els seus fills.
4. L'ART CLÀSSIC: ROMA
- Referents històrics.
 - Geografia i cronologia.
 - L'art etrusc com a antecedent. Referents històrics. L'arquitectura etrusca. El realisme escultòric. La pintura funerària.
 - L'art romà: característiques generals.
 - Urbanisme i arquitectura: l'homogeneïtzació de l'Imperi. Tipologies arquitectòniques. Materials.
 - Realisme i idealisme de l'escultura romana.
 - La decoració pictòrica.
 - El detallisme del mosaic.
 - L'art paleocristià o tardoromà. L'arquitectura al servei del culte. La cristianització de les imatges.
 - Fitxes: Colosseu. Panteó. Maison Carrée. Aqüeducte de les Ferreres. August de Prima Porta. Ara Pacis Augustae, Retrat eqüestre de Marc Aureli.
5. L'ART BIZANTÍ
- Referents històrics.
 - Geografia i cronologia.
 - Característiques generals.
 - L'arquitectura: la basílica bizantina.
 - El delicat treball del vori.
 - La riquesa decorativa del mosaic i la pintura.
 - Fitxes: Santa Sofia de Constantinoble. Mosaics de l'absis de la catedral de Monreale.
6. L'ART ISLÀMIC I L'ART MUDÈJAR
- Referents històrics.
 - Geografia i cronologia.
 - Característiques generals.
 - El decorativisme de l'arquitectura islàmica. L'arquitectura religiosa. L'arquitectura civil.
 - L'art mudèjar: Referents històrics.
 - Geografia i cronologia.
 - Característiques generals.
 - La diversitat de l'arquitectura mudèjar. El mudèjar castellanoleonès. El mudèjar toledà. El mudèjar aragonès. El mudèjar andalusí.
 - Fitxes: Mesquita de Còrdova.
7. L'ART PREROMÀNIC
- Referents històrics.
 - Geografia i cronologia.
 - Característiques generals.
 - El preromànic europeu.
 - La Península Ibèrica. L'art asturià. L'arquitectura, l'escultura, la pintura i l'orfebreria. L'art mossàrab.
8. L'ART ROMÀNIC
- Referents històrics.
 - Geografia i cronologia.
 - Característiques generals.
 - L'arquitectura al servei de Déu. Catedrals i esglésies. Els conjunts monacals. El caràcter defensiu de l'arquitectura civil.
 - Les imatges de l'escultura.
 - La pintura com a imatge sagrada.

- Fitxes: Catedral de Santiago de Compostel·la. Sant Vicenç de Cardona. Portalada de Saint-Pierre de Moissac. Portalada de l'antic monestir de Santa Maria de Ripoll. Majestat Batlló. Frescos de Sant Climent de Taüll. Tapís de la Creació.

9. L'ART GÒTIC

- Referents històrics.
- Geografia i cronologia.
- Característiques generals.
- Ciutat i arquitectura. El gòtic septentrional o francès. El gòtic meridional o cistercenc. Edificis civils.
- La humanització de l'escultura.
- La diversitat pictòrica.
- Fitxes: Monestir de Santa Maria de Poblet. Catedral de Chartres. Santa Maria del Mar. Llotja dels Mercaders. Pou de Moisès. Capella Scrovegni. El matrimoni Arnolfini. El jardí de les delícies. Mare de Déu dels Consellers.

10. L'ART RENAIXENTISTA

- Referents històrics.
- Geografia i cronologia.
- Característiques generals.
- Urbanisme i arquitectura. Urbanisme ideal; urbanisme de jardins. La nova formació dels edificis religiosos. El palau del príncep. Les vil·les. Altres tipologies urbanes.
- L'escultura: del classicisme al manierisme.
- La pintura: de la norma a l'antinorma. La pintura renaixentista a Espanya. El Renaixement nòrdic.
- Fitxes: San Lorenzo. San Pietro in Montorio. Vil·la Capra. David. Rapte de les Sabines. La Pietat. Naixement de Venus. Escola d'Atenes. La Mare de Déu de les Roques. Els frescos de la Capella Sixtina. Dànae i la pluja d'or. Enterrament del senyor d'Orgaz.

11. L'ART BARROC

- Referents històrics.
- Geografia i cronologia.
- Característiques generals. El Barroc. El Rococó.
- El Barroc: urbanisme i arquitectura. Urbanisme: de la ciutat papal a la ciutat del rei. El palau: de la reialesa a la noblesa. L'església, entre la litúrgia i l'especulació espacial.
- El moviment: un concepte escultòric. Bernini com a model. L'exuberància i l'intimisme de l'escultura rococó.
- La pintura: del naturalisme al rococó. Tendències artístiques del segle XVIII. Continuïtat i ruptura en la pintura rococó.
- Fitxes: Plaça de Sant Pere del Vaticà. San Carlino alle Quattro Fontane. Palau i jardins de Versalles. Apol·lo i Dafne. L'Éxtasi de Santa Teresa. La Mort de la Verge. Al·legoria de la pintura. La lliçó d'anatomia del professor Tulp. Les tres gràcies. Las Meninas. Autoretrat de Vigée-Lebrun.

12. NEOCLASSICISME I ROMANTICISME

- Referents històrics.
- Geografia i cronologia.
- El Neoclassicisme: Característiques generals.
- Una tornada als models arquitectònics de l'Antiguitat clàssica.
- La idealització de l'escultura.
- L'ordre i la fredor de la pintura neoclàssica. Goya.
- El Romanticisme: Característiques generals.
- Realitat i exotisme pictòric.
- Fitxes: Eros i Psique. El jurament dels Horacis. La llibertat guiant el poble. 3 de maig.

13. DEL REALISME AL MODERNISME

- Referents històrics.

- Geografia i cronologia.
- L'urbanisme: entre la realitat i la utopia.
- L'arquitectura: recuperació del passat i nous materials. Corrents arquitectònics.
- Escultura.
- Tendències i -ismes pictòrics. La "fotografia" realista. La captació atmosfèrica de l'Impressionisme. El postimpressionisme: un pont cap a l'avantguarda. La pervivència de la pintura acadèmica. El moviment simbolista.
- El Modernisme.
- Fitxes: La Madeleine. Torre Eiffel. Palau de la Música Catalana. Casa Milà. El pensador. Els primers freds. L'enterrament d'Ornans. La vicaria. Dinar al camp. Sol naixent. Impressió. Nit estrellada. Jugadors de cartes.

14. L'ART DE LES PRIMERES AVANTGUARDES

- Referents històrics.
- Geografia i cronologia.
- Característiques generals.
- Arquitectura.
- Les primeres avantguardes artístiques (1905-1945).
- Fitxes: Magatzems Carson. Pavelló alemany. Casa Kauffman. El profeta. Guernica

15. L'ART DE LA SEGONA MEITAT DEL SEGLE XX

- Referents històrics.
- Geografia i cronologia.
- Característiques generals.
- Del Funcionalisme a l'arquitectura d'autor. L'herència funcionalista. La crisi del moviment modern: l'arquitectura postmoderna.
- Les arts plàstiques. Les segones avantguardes. Tendències postmodernes. Altres tendències a partir del 1980.
- L'escultura.
- L'art digital.
- Fitxes: Formes úniques. Elogi de l'aigua. Composició IV. Nit de lluna. Dona i ocell. Maman. Persistència de la memòria. Número 1. Creu i R. Una i tres cadires. Museu Guggenheim. Sopa Campbell. El marxisme curarà els malalts.

3. TEMPORITZACIÓ

1r trimestre temes: 2, 3, 4, 5 i 7

2n trimestre temes: 8, 9, 10, 11

3r trimestre temes: 12, 13, 14,

4. METODOLOGIA

El professor comença la classe amb un petit resum de la classe anterior. A continuació explica els continguts corresponents a la sessió i la seva aplicació pràctica, fent preguntes i demanant la col·laboració dels alumnes amb freqüència. L'última part de la classe es destina a la realització d'exercicis i activitats pràctiques de manera individual o per grups.

El material utilitzat per fer classes són fonamentalment pissarra i projector i, segons la unitat didàctica, l'aprenentatge és reforça amb material audiovisual (documentals), anàlisi d'articles, fotografies, presentacions en Powerpoint, recerca d'informació a internet i visita de pàgines web amb material didàctic o a les webs dels principals museus. Per dur a la pràctica aquesta metodologia, caldrà emprar els apunts del professor (ubicats al moodle i des d'on l'alumne/a els podrà descarregar), material didàctic del departament, internet, enciclopèdies i DVD's. Opcionalment per l'alumnat, es podrà fer servir el llibre de text i els exercicis del llibre /manual de Vicens Vives.

► L'entorn de treball virtual del centre és el Moodle, la pàgina web i el Google Meet.

5. LLIBRE DE TEXT

Com s'esmenta prèviament, s'utilitzaran els materials preparats pel professor. Els alumnes poden, de forma opcional, fer servir el llibre de l'editorial Vicens Vives (opcional pels alumnes).

6. CRITERIS D'AVUACIÓ DE LA MATÈRIA

- L'alumnat haurà de treure un 3'5 com a mínim en cada examen que es farà cada tema o dos temes. La nota final de la matèria serà la mitjana de les notes trimestrals, sempre que no hi hagi cap nota trimestral inferior a 4, l'arrodoniment serà a l'alça (a partir del 5) en els trimestres i a la nota final de curs. Per superar la matèria, la nota final haurà de ser de 5 o més.
- Si l'alumnat té algun trimestre amb una nota inferior a 4, tindrà la recuperació de maig. En cas de que no recuperin hauran de presentar-se de tot el temari a la prova de suficiència de juny. La nota màxima que un alumne pot treure en un examen de recuperació és de 5.
- És valorarà un 90% de coneixements i un 10% procediments i actituds.
- L'alumnat que el dia de l'examen no pugui assistir per motius personals justificats, haurà de presentar-se a la recuperació.
- Sempre serà avaluada l'expressió escrita i verbal (lèxic, gramàtica i sintaxi). En els controls les errades ortogràfiques descompten 0'05 punts cadascuna, màxim 1 punt.

	<i>Continguts</i>	<i>Procediments i actituds</i>
<i>Classes presencials</i>	90%	10%
	No podran aprovar la matèria si no s'entrega el 80 % de les tasques i s'aproven el 50 %.	
Nota trimestral	Mitjana dels exàmens sempre que superin el 3'5, i les ponderacions corresponents. S'arrodoneix a l'alça a partir del 5.	
Nota final	Mitjana dels trimestres si superen el 4. Per superar la matèria la nota final haurà de ser de 5 ó més. S'arrodonirà a l'alça a partir del 5.	

CONTROL D'ASSISTÈNCIA

L'assistència de l'alumnat Batxillerat és la condició necessària que permet l'avaluació contínua. Totes les faltes d'assistència es consideraran no justificades. En el cas de manca d'assistència s'aplicarà segons l'article 96 de les NOFC:

Els alumnes que superin en un 20% de faltes d'assistència en el conjunt de matèries del curs acadèmic, poden ser objecte d'expedient sancionador a petició de l'equip docent, el qual presentarà aquesta sol·licitud al director/a.

Els alumnes que superin en un 10% les faltes d'assistència trimestral en una matèria en concret, poden perdre el dret a la convocatòria ordinària d'aquella matèria.